

Olimpiada de Istorie
Faza națională (Târgu-Mureș): Aprilie 2022 (Varianta 1)
Clasa a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Istoria politică a dacilor (care, în două secole, de la nivelul de uniuni tribale barbare puse pe prădăciuni în Sudul mai bogat, au ajuns să constituie o forță organizată, considerabilă, un adversar lichidat cu mari eforturi de cel mai puternic imperiu al Antichității) s-a “alimentat” în etapa finală a epocii La Tene dintr-o remarcabilă și originală dezvoltare a societății și economiei. Creșterea demografică, ilustrată de sporirea numărului de așezări, a determinat mărirea suprafețelor cultivate și perfecționarea tehnicii agricole. S-au cultivat cerealele (grâu, mei, secară, orz), plante textile, plante furajere. În pofida <<abținerii de la vin>> pe care le-a cerut-o Burebista probabil că dacii au practicat în continuare viticultura.”

(Mihai Bărbulescu, Denis Deletant, Keith Hitchins, Șerban Papacostea, Pompiliu Teodor, *Istoria României*)

B. „După mai bine de o sută de ani, unul din acești urmași, probabil Diurpaneus, supranumit apoi Decebal (cel puternic), a refăcut statul unitar dac, impunându-i o coeziune și mai pronunțată. Țara nu a mai avut întinderea de pe vremea lui Burebista, ci a cuprins cam teritoriul României de astăzi, dar a fost mai bine organizată. Metalurgia a fost mult mai avansată acum, din moment ce fierul descoperit într-un singur atelier a provenit din prelucrarea a cincizeci de tone de minereu. Sistemul de fortificații cu centru la Sarmizegetusa - cetatea cea mai importantă și capitala statului a atins sub Decebal forma sa clasică. Armata a fost bine organizată și înzestrată; administrația statului a fost centralizată și comerțul cu lumea romană a fost înfloritor. Moneda romană de argint a circulat peste tot și a fost imitată de daci.”

(Ioan-Aurel Pop, *Istoria românilor*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza sursei B, două informații referitoare la Decebal. 4 puncte
2. Precizați, pe baza surselor A și B, o deosebire cu privire la activitățile economice ale geto-dacilor și selectați câte o informație prin care să susțineți deosebirea respectivă. 7 puncte
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 5 puncte
4. Formulați, pe baza sursei B, o opinie referitoare la statul condus de Decebal, susținând-o cu două informații selectate din sursă. 9 puncte
5. Prezentați un alt fapt istoric referitor la statul geto-dac condus de Burebista, în afara celor precizate în sursa A. 5 puncte
6. Formulați o opinie referitoare la importanța acțiunilor desfășurate în plan extern de Burebista și Decebal, susținând-o prin două fapte istorice relevante. 10 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „*Riposta otomană s-a manifestat prin organizarea unei expediții în Țara Românească, condusă de însuși sultanul Mahomed al II-lea, aflat, după mărturia lui Chalcocondil, în fruntea celei mai puternice oștiri de la cucerirea Constantinopolului. Vlad Țepeș a aplicat tactica clasică a domnitorilor români: retragerea, pustiirea teritoriului care urma să fie străbătut de inamic și lupta de hărțuială.*

În noaptea de 16 iunie 1462, Vlad Țepeș a săvârșit un atac nocturn asupra taberei sultanului, al cărui succes i-a asigurat o faimă europeană. Înainte de ziuă, a consemnat Ducas, Țepeș, rânduiindu-și bine oamenii de sub el, a năvălit când a fost încă întuneric și, nimerind în partea dreaptă a taberei, a intrat deodată înăuntru și până în ziuă a tăiat otomani fără număr și până ce s-a luminat de ziuă mulți turci s-au ucis între ei.”

(Ștefan Ștefănescu, *Țara Românească de la Basarab I Întemeietorul până la Mihai Viteazul*)

B. „*Coloanele otomane au trecut fluviul pe un pod de vase, la începutul lui august 1595. Domnul nu a putut da lupta în câmp deschis, dată fiind disproporția forțelor. A ales un loc special la Călugăreni, între Giurgiu și București în spate, dealurile acoperite cu păduri fiind un adăpost natural, în fața mlaștinile Neajlovului și Câlniștei, spre care drumul a trecut pe un pod de lemn pe unde s-a putut merge doar în coloană. Lupta s-a dat la 13/23 august 1595 și a fost câștigată de Mihai: <<patru pași*, șapte sangeaci**>> și 3000 de oșteni au fost uciși; românii au capturat cinci tunuri și un steag al profetului. Pentru victoria deplină, lupta ar fi trebuit continuată a doua zi și otomanii urmăriți până la Dunăre, ceea ce Mihai nu a mai putut face. Domnul a trebuit să se retragă cu oastea sub munte, la Stoienesti, în așteptarea lui Sigismund.”*

(Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan - coordonatori, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*)

*pașă = guvernator al unei provincii din Imperiul Otoman.

**sangeac = steag turcesc de culoare verde.

Pornind de la informația din sursele istorice, elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre următoare situație-problemă: **Au reușit domnitorii români să mențină autonomia Țărilor Române în fața amenințării turcești între secolele XV-XVI?**, având în vedere:

- menționarea domnitorilor români amintiți de cele două surse și prezentarea unui motiv pentru care aceștia s-au luptat cu otomanii;
- precizarea tacticii de luptă utilizată de voievozii români, pornind de la informațiile oferite de sursa A;
- prezentarea altor două fapte istorice antiotomane ale voievozilor români în afara celor amintite în cele două surse;
- menționarea unei alianțe încheiată de un domnitor român în perioada secolelor XV-XVI;
- formularea unei opinii referitoare la situația-problemă și susținerea acesteia prin prezentarea a două fapte istorice desfășurate între secolele XV-XVI.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.